

Η εθνική ενότητα
είναι βαμμένη με αίμα
και θρεμμένη με αυταπάτες

Από τις Πρέσπες στις εκλογές και από την εθνική παράκρουση στην εθνική ανάπτυξη.

Με ορίζοντα λίγων μηνών για τις επερχόμενες τρεις εκλογικές αναμετρήσεις, βρισκόμαστε ακριβώς ένα χρόνο μετά το πρώτο εθνικιστικό συλλαλητήριο του 2018 στην Θεσσαλονίκη που εμφανίστηκε ως η πρώτη «παλλαϊκή απάντηση» στην διαπραγματευτική κινητικότητα για την επίλυση του μακεδονικού ζητήματος. Από τότε μέχρι σήμερα, τα πολιτικά γεγονότα - με τη θλιβερή και πλατιά κοινωνική και πολιτική σύνθεση των πρωταγωνιστών τους - αλλά και η στάση του ελληνικού κράτους διαγράφουν μια πορεία τυπικά αντιθετική, αλλά στο βάθος παράλληλη. Η συνέχιση του εθνικιστικού ορυμαγδού και μετά την συμφωνία των Πρεσπών είναι το λιγότερο αναμενόμενη. Η πρώτη εκλογική μάχη μετά τις κοινοβουλευτικές ανακατατάξεις της προηγούμενης τετραετίας, όπως άλλωστε απαιτεί και κάθε εκλογικό πανηγύρι, ενέχει την μέγιστη όξυνση της πολιτικής αντιπαράθεσης, με κάθε κόμμα να παίζει

επιθετικά, ιδίως στο προνομιακό του πεδίο. Τα «μεγάλα εθνικά ζητήματα», όπως και τα «μεγάλα εθνικά διλήμματα» (βλέπε δημοψήφισμα 2015), ευνοούν πάντα την συσπείρωση της εκάστοτε κομματικής βάσης στοχεύοντας όμως και πέραν αυτής. Δεν είναι καθόλου τυχαίο λοιπόν ότι ένα ζήτημα, στο οποίο την ίδια γραμμή θα ακολουθούσε και η αξιωματική αντιπολίτευση, αποτέλεσε το #1 σημείο αντικυβερνητικής πολιτικής για το μεγαλύτερο μέρος του πολιτικού κόσμου, με τους ΑΝ.ΕΛ. μάλιστα να εγκαταλείπουν ατάκτως τον κυβερνητικό σχηματισμό.

Η ρητορική που βασίζεται στην επίκληση στο εθνικό αίσθημα δεν έχει μόνο την έκφανση της καταφανώς εθνικιστικής προπαγάνδας των ακροδεξιών αποβρασμάτων. Δεν παραβλέπουμε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβερνών κόμμα επιδιώκει να αποκρούσει τους χαρακτηρισμούς περί «κυβέρνησης εθνικής μειοδοσίας», μιλώντας με όρους «εθνικής ευθύνης» και «εθνικής διπλωματικής επιτυχίας». Έτσι, σε κάθε ευκαιρία επαναδιατυπώνει την στρατηγική του ελληνικού κράτους για να επιτύχει ισχυρότερο ρόλο στα Βαλκάνια. Υπό την σκέπη του ΝΑΤΟ, και ανοίγοντας “ευρωπαϊκή προοπτική” για την Μακεδονία, φροντίζει να απομακρύνει τις όποιες επεκτατικές βλέψεις Βουλγαρίας και Αλβανίας αλλά και την τουρκική επιρροή στα βόρεια σύνορά του. Οι θέσεις που λαμβάνει κάθε πλευρά στα Βαλκάνια δεν μπορούν να ειπωθούν ξεκομμένες από τους ευρύτερους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς, τις πολεμικές συρράξεις και εμφύλιες συγκρούσεις είτε στα Βαλκάνια, είτε συνολικά στην λεκάνη της νοτιανατολικής Μεσογείου, προκειμένου τα κράτη να κερδίσουν μεγαλύτερο μέρος της πίτας από τα ενεργειακά κοιτάσματα, την δημιουργία και χρήση αγωγών φυσικού αερίου (πχ Turkish Stream, TAP, IGI, IGB, East Med), την χρήση των ΑΟΖ καθώς επίσης να ενισχύσουν τις διακρατικές τους συνεργασίες σε οικονομικό και στρατιωτικό επίπεδο (για τη δημιουργία και χρήση πυρηνικών αντιδραστηρίων, την κατασκευή οπλικών συστημάτων κ.λπ.) Παρατηρώντας τα ενδότερα, η συμφωνία των Πρεσπών, για παράδειγμα, δεν είναι παρά μια νίκη σε έναν πόλεμο με άλλα μέσα (sic). Δεν είναι μόνο η ενίσχυση του ρόλου των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ και μέσω αυτών του ελληνικού κράτους. Ταυτόχρονα, ανοίγει και περαιτέρω δρόμους διεξόδου του ελληνικού κεφαλαίου στην Μακεδονία, στην οποία εδώ και 20 χρόνια έχει ήδη επενδύσει άνω του 1 δις ευρώ, σε πετρελαιοειδή, καύσιμα, τράπεζες και λιανεμπόριο.

Έτσι, ο ΣΥΡΙΖΑ θέλοντας να κεφαλαιοποιήσει εκλογικά την Συμφωνία των Πρεσπών προσπαθεί να ξανακερδίσει το χαμένο έδαφος και να επικυρώσει την κοινωνική συναίνεση. Πέρα από κάποιες προνοιακές παροχές, επιστρατεύει το ιδεολόγημα της εθνικής ανάπτυξης, με όρους επανεκκίνησης της εθνικής οικονομίας, με παραγωγική εξωστρέφεια και επενδύσεις, ενώ δεν είναι διόλου ασήμαντα τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα ήπιας «βιώσιμης» ανάπτυξης που προωθεί, τα οποία υπόσχονται σχεδόν σε όλους μια θέση στον ήλιο της επιχειρηματικότητας.

Η συμφωνία των Πρεσπών όμως, ως σημείο καμπής σε επίπεδο διπλωματικών σχέσεων υπήρξε πράγματι ένα μεγάλο εθνικό θέμα. Οι πολιτικές συμφωνίες και οι ενδοκομματικοί διχασμοί, με ελάχιστα σημεία απόκλισης ως προς την επιχειρηματολογία και με δεδομένες τις επικοινωνιακές κωλοτούμπες αποτυπώνουν συνολικά δύο πλευρές, αυτή των εθνικιστικών θέσεων (πχ κόμματα και πολιτικοί φορείς που στήριξαν και τα συλλαλητήρια) και από την άλλη, τις θέσεις που εξέφρασαν μια εθνική στρατηγική, δήθεν win – win, η οποία εν προκειμένω στηρίζει με διπλωματική δεινότητα και συνεργασίες τα συμφέροντα του ελληνικού κράτους.

Οι εθνικιστικές φαντασιώσεις στο προσκήνιο κι οι φασίστες σε ζεστή αγκαλιά

Μέσα σε αυτή την πολιτική συγκυρία και με αφορμή την διευθέτηση του ονοματολογικού ζητήματος, πέρα από την αποτύπωση των κυρίαρχων πολιτικών θέσεων των κομμάτων και της εθνικής παράκρουσης για την “μοναδικότητα και ελληνικότητα της μακεδονίας” στα social media και στα ΜΜΕ, υπήρξε και εξελίσσεται ακόμη μια προσπάθεια κοινωνικής διείσδυσης των φασιστών μέσω επιτροπών κατοίκων, συλλόγων γονέων και μαθητικών καταλήψεων. Παντού σχεδόν μπορεί να βρει κανείς μερικούς φασίστες ενδυσμένους την κοινωνική τους ταυτότητα και παντού μπορούν να βρεθούν ευήκοα ώτα, ειδικά εκεί που το συντηρητικό στοιχείο παραδοσιακά κυριαρχεί. Γι' αυτό και τα ζητήματα που απασχολούν την κυρίαρχη επικαιρότητα ως τρέχοντα προβλήματα, όπως η εγκληματικότητα και η ασφάλεια, το μεταναστευτικό και η τάχα πολιτιστική και εθνική αλλοίωση, παρουσιάζονται για τους φασίστες ως ευκαιρίες για πολιτική εκμετάλλευση.

Με αφορμή τις διαπραγματεύσεις και την τελική διακρατική συμφωνία για την ονομασία του γειτονικού κράτους, εμφανίστηκε στο δημόσιο πεδίο, ιδίως στο πλαίσιο των συλλαλητηρίων, ένα απροσδιόριστο συνονθύλευμα πατριωτών, οι οποίοι ξεσηκώθηκαν για το “ξεπούλημα της πατρίδας” τους και αποφάσισαν να ουρλιάζουν ανιστόρητα για την “ελληνικότητα της μίας και μοναδικής μακεδονίας”. Όλος αυτός ο συρφετός που συναντήθηκε και συμπορεύτηκε σε ένα ενορχηστρωμένο εθνικιστικό κρεσέντο, τροφοδοτήθηκε από την κυρίαρχη ρητορεία περί εθνικής ενότητας, από τον παροξυσμό της προάσπισης των εθνικών συμφερόντων και της εδαφικής ακεραιότητας, πριμοδοτήθηκε από την κυρίαρχη κρατική αφήγηση περί εθνικής ανάπτυξης της χώρας, βασισμένης στις “δυνατότητές της” και τα γεωστρατηγικά της ατού, ειδικά τώρα που “πέρασαν τα δύσκολα χρόνια του μνημονίου”.

Κοινή αφετηρία των υποκειμένων αυτών: το εθνικό ιδεολόγημα για μια ισχυρή πατρίδα με ενδυναμωμένη θέση στο διεθνές σκηνικό. Επιστρατεύτηκε η ευρύχωρη ομπρέλα του έθνους και ό,τι συνεπάγεται το δόγμα «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια» και οι εθνικιστικές φαντασιώσεις προκειμένου να χωρέσει αυτή η άμορφη μάζα πατριωτών, με διαφορετική πολιτικοκοινωνική προέλευση και αφετηρία, διαφορετικά συμφέροντα και βέβαια καμία ταξική συνείδηση.

Ως κύριοι διοργανωτές των συλλαλητηρίων εμφανίστηκαν οι διάφορες παμμακεδονικές οργανώσεις, οργανώσεις του απόδημου ελληνισμού και της βόρειας Ελλάδας, που ως άλλοι «μακεδονομάχοι», ανέλαβαν κυρίως οργανωτικά και προπαγανδιστικά καθήκοντα. Πλασάροντας μάλιστα το προφίλ των δήθεν ανεξάρτητων πατριωτών, την ίδια στιγμή που βρέθηκαν πλάι πλάι στη χρυσή αυγή και τα δεξιά κόμματα -με τα ΜΜΕ να σιγοντάρουν- επεδίωξαν να ευαισθητοποιήσουν τις πατριωτικές χορδές με όρους όχλου και

μάζας, προπαγανδίζοντας τα μακεδονικά πανηγυράκια.

Η δημόσια πολιτική στήριξη και παρουσία της Ν.Δ. από τη θέση της αντιπολίτευσης δεν θα μπορούσε να λείπει. Από κοντά και οι ακροδεξιές παραφυάδες της (κράμα πατριωτών της ακροδεξιάς ΑΝ.ΕΛ., ΛΑ.Ο.Σ, Ένωση Κεντρώων, Ελλήνων Συνέλευσις κ.ο.κ.), οι διάφοροι στρατιωτικοί, απόστρατοι, στελέχη των ενόπλων δυνάμεων, μπάτσοι, εκπρόσωποι της εκκλησίας - από το παπαδαριό μέχρι τους ψεκασμένους πιστούς-, λοιποί εκφραστές του νεοφιλελεύθερου μπλοκ, εναλλακτικοί ή αριστεροευαίσθητοι καλλιτέχνες, επιχειρηματίες και παράγοντες του ποδοσφαίρου μαζί με τα τσιράκια τους (π.χ. δημόσια παρουσία ακροδεξιών χούλιγκανς που προέβησαν σε επιθέσεις σε αυτοοργανωμένους χώρους).

Αυτό το πλαίσιο του εθνικού παροξυσμού, αποτέλεσε ιδανική ευκαιρία και για τη ναζιστική συμμορία της χ.α., η οποία βλέποντας τα εθνικιστικά κοινωνικά αντανάκλαστα, προσπάθησε να πρωτοστατήσει πολιτικά την περίοδο των συλλαλητηρίων, ώστε να κεφαλαιοποιήσει ο,τι μπορεί στο δημόσιο πεδίο. Μετά από μεγάλο διάστημα δημόσιας απουσίας από το δρόμο, αποτέλεσμα των αντιφασιστικών αντανάκλαστικών και αγώνων, όντας ταυτόχρονα και σε στάση αναμονής όσον αφορά τις διώξεις του ηγετικού πυρήνα της, το “μείζον εθνικό ζήτημα” αποτέλεσε αφορμή για να διεκδικήσει χώρο στο προσκήνιο. Παράλληλα, βρήκαν την ευκαιρία να δράσουν και οι διάφορες ακροδεξιές γκρούπες και συμμορίες, οι οποίες προέκυψαν όλα τα προηγούμενα χρόνια από την αυτονόμηση ομάδων και ατόμων, από εσωτερικές διασπάσεις, ανταγωνισμούς και ρουφιανιλίκια στο εσωτερικό της χ.α. Έτσι, τα εθνικιστικά συλλαλητήρια που αποτέλεσαν το σημείο συνάντησης σύσσωμου του εθνικού εσμού, στάθηκαν αφορμή για επιθέσεις σε αντιεξουαστικές καταλήψεις και κοινωνικούς χώρους, επιθέσεις σε μετανάστριες – ες, υποκίνηση εθνικιστικών καταλήψεων σε σχολεία (κυρίως της β. Ελλάδας), αλλά και για την επίδειξη δύναμης και συγκρουσιαικότητας στο δρόμο. Είδαμε ακόμα φασίστες με ακροδεξιούς κατοίκους και γονείς να κινητοποιούνται εκ νέου ενάντια στην φιλοξενία μεταναστών και προσφύγων στην φοίτηση των παιδιών τους στα σχολεία, χωρίς να βρίσκουν τόσο διευρυμένη κοινωνική ανταπόκριση (τουλάχιστον όχι όση αποτυπώνεται στα media) ή αντ' αυτής να συναντούν την οργανωμένη ή αυθόρμητη απάντηση από αντιφασίστες και αντιφασίστριες.

Μάλιστα, αυτή η ενεργητική παρουσία των ρατσιστών – εθνικιστών στο δημόσιο πεδίο με πιο βίαια μέσα, δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Η ίδια η μεταναστευτική πολιτική του κράτους στηρίχθηκε στην φύλαξη των συνόρων, την καταστολή και την παρανομοποίηση των μεταναστών για δεκαετίες και έστρωσε επιμελώς το έδαφος στον ρατσισμό, την απόλυτη υποτίμηση και εκμετάλλευση από τα ντόπια αφεντικά με τα ΜΜΕ να ξερνάνε πάνω μας ρατσιστική ιδεολογία. Σήμερα πάλι, το ελληνικό κράτος στηριζόμενο στην πολιτική της Ε.Ε. έχει διαμορφώσει ένα στρατιωτικό πλαίσιο διαχείρισης του πολέμου που συνεχίζεται για τους εκτοπισμένους (μετανάστες ή πρόσφυγες) στα «ειρηνικά» εδάφη της δύσης ως ανθρωπιστική κρίση προς αντιμετώπιση. Πρόκειται για μια συνθήκη γενικευμένου έλεγχου και καταστολής πληθυσμών στο όνομα του «πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία και την ισλαμική απειλή».

Εν τω μεταξύ, οι εθνικισμοί και οι δολοφονικές επιθέσεις από ακροδεξιούς στην δύση καλπάζουν με την Ελλάδα να μην αποτελεί εξαίρεση. Για τον λόγο αυτό, αν κάτι σίγουρα περιμέναμε με αφορμή το μακεδονικό, είναι να συσπειρωθεί στο δρόμο όλος ο εθνικός – πατριωτικός χώρος με τους φασίστες να διεκδικούν έδαφος.

Στο πολιτικό και ηθικό ξέπλυμα των παραπάνω συλλαλητηρίων στάθηκε σημαντική η αρωγή της πατριωτικής αριστεράς, αφενός με τη συμμετοχή στα συλλαλητήρια ΛΑΕ, ΕΠΑΜ, Πλεύση Ελευθερίας κλπ και αφετέρου με την πατριωτική στάση του ΚΚΕ και άλλων κομμουνιστικών οργανώσεων που στο όνομα του αντιιμπεριαλιστικού αγώνα καταλήγουν να σιγοντάρουν τον όχλο αναπαράγοντας τους «φόβους» για το ζήτημα της μακεδονικής γλώσσας και των μειονοτήτων. Και κάπως έτσι, ο αριστερός πατριωτισμός, λαϊκιστικός, όσο και προσκολλημένος τελικά στην δική του αριστερή εθνική αφήγηση, αποτελεί την άλλη όψη του ίδιου νομίσματος, που στο βάθος αντιλαμβάνεται το έθνος ως σημείο εκκίνησης της κοινωνικής συγκρότησης. Χρησιμοποιεί το θολού νοήματος αγωνιστικό υποκείμενο του λαού ως υπερασπιστή της πατρίδας έναντι των ξένων ιμπεριαλιστών - καπιταλιστών και των εγχώριων αστών συνεργατών τους, αφήνοντας στο απυρόβλητο τον πυρήνα των καπιταλιστικών σχέσεων. Η ηθελημένη ή μη αποσιώπηση του ανταγωνισμού ως δομικού στοιχείου του έθνους, πέρα από το ξέπλυμα που παρέχει αφειδώς στο εθνικισμό, συντελεί περαιτέρω στην άμβλυση του κοινωνικού και ταξικού ανταγωνισμού. Θολώνει τις ταξικές αντιθέσεις και τις άλλες κοινωνικές διαιρέσεις και καταπιέσεις. Αυτό άλλωστε πλασάρει με περίσσια περηφάνια και η αριστερή κρατική διαχείριση των τελευταίων ετών, ντοπάροντας τις συνειδήσεις με μπόλικο πατριωτισμό και μεγαλοϊδεατισμό, μέσα από τη ρητορική της διάσωσης της εθνικής οικονομίας, της εξόδου από τα μνημόνια, των κοινών εθνικών συμφερόντων και της εθνικής ανάπτυξης.

Τέλος, δεν θα μπορούσε να απουσιάζει από το πολιτικό παιχνίδι, το απαραίτητο πιόνι, το υπόλοιπο κράμα των κάθε λογής μικροαστών ελληναράδων που έσπευσε πρόθυμα να κουνήσει σημαϊάκια, να βαφτεί γαλανόλευκος καρνάβαλος και να συμμετάσχει περήφανος στα μακεδονικά πανηγυράκια. Τους συναντάμε καθημερινά γύρω μας, στις δουλειές, στους δρόμους, στα ΜΜΜ. Αυτοί που μια δεκαετία ραγδαίας υποτίμησης των ζώων μας δεν ήταν αρκετή για να αγγίξει τα οποιαδήποτε «εξεγερτικά» αντανakλαστικά τους αλλά αναγνώρισαν στο μακεδονικό την ευκαιρία να αναστηλώσουν το χαμένο ηθικό τους προτάσσοντας τις εθνικιστικές και πατριωτικές φαντασιώσεις τους, κινούμενοι πλάι στους φασίστες και στο βαθύ κράτος.

Ποιο είναι τελικά το επίδικο.

Η Μακεδονία είναι μια και ελληνική;

Καυτή πατάτα σε μια διαμάχη που μαίνεται πάνω από μια 20ετία είναι η χρήση του όρου “Μακεδονία” από τη γείτονα χώρα που αντικατοπτρίζει την ανησυχία και των δυο πλευρών - εθνών να μπολιάσουν την κατασκευασμένη εθνική τους ταυτότητα με αναφορές για αναμφισβήτητα «κληρονομικά δικαιώματα». Πόσο μάλλον για το ελληνικό κράτος που ενορχηστρώνει από την απαρχή της σύστασης του, την εθνική του αφήγηση πατώντας πάνω στην ηγεμονική του πολιτιστική παράδοση κραυγάζοντας για ακραιφνείς μόνιμους κατοίκους της Μακεδονίας. Θεμελιώδης παράμετρος για την κατασκευή της εθνικής

ταυτότητας είναι άλλωστε η επίκληση στην ιστορική συνέχεια. Ιστορικά, ο προσδιορισμός «Μακεδονία» αναφερόταν αρχικά σε μια γεωγραφική έκταση, καθώς και στους πληθυσμούς που την εποικούσαν, της οποίας τα όρια έχουν αλλάξει και επαναπροσδιοριστεί τόσες φορές ανά τους αιώνες που η οποιαδήποτε επίκληση στην πολιτισμική συνέχεια και στην κληρονομιά των προγόνων είναι τουλάχιστον τραγελαφική.

Το “αδύναμο” ελληνικό κράτος

Παράλληλα με τη πτώση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, η αναβίωση της αρχαίας γεωγραφικής ονομασίας έφερε στην επιφάνεια, τόσο το ζήτημα της σύνθεσης των πληθυσμών που κατοικούσαν σε μια τόσο ευρεία έκταση, όσο και τις επιδιώξεις για μια εκ νέου οριοθέτηση γεωγραφικών ορίων εντός της. Στη προσπάθεια κάποιων κοινοτήτων να «αυτοχαρακτηριστούν» προκύπτει μια ξεχωριστή ταυτότητα, η “Μακεδονική” ή “Σλαβομακεδονική”, διαφορετική από την Ελληνο-Μακεδονική, τη Σερβική και την Βουλγαρική εθνική ταυτότητα, που εμφανίζονται στα τέλη του 19ου αιώνα με τη σύσταση των τριών εθνών-κρατών της Βαλκανικής χερσονήσου. Με το πέρας των Βαλκανικών πολέμων όπου τα 3 κράτη βρέθηκαν αντιμέτωπα για τον προσεταιρισμό κυρίως των σλαβόφωνων πληθυσμών και με τη συνθήκη

του Βουκουρεστίου, η Ελλάδα βρέθηκε να κατέχει το μεγαλύτερο κομμάτι του μακεδονικού χώρου. Για να επισφραγίσει αυτή τη κατάκτηση, προέβη σε έναν ανελέητο πόλεμο ενάντια στις μειονότητες της περιοχής, με διωγμούς, δολοφονίες, απαγόρευση της χρήσης της μητρικής τους γλώσσας, τυπικά συστατικά μιας εθνοκάθαρσης για να πετύχει την αφομοίωση της νέας εθνικής ταυτότητας.

Οι βλέψεις, του ελληνικού κράτους στα Βαλκάνια συνεχίζονται με τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας που ξεκίνησε το 1991 και μετουσιώνονται στο σύνθημα “Η Μακεδονία είναι μία. Σύνορα τώρα με Σερβία”. Με ιδεολογικό πρόσχημα τη δημιουργία ενός Ορθόδοξου τόξου, πιο μελανή σελίδα εκείνης της περιόδου υπήρξε η οικονομική και στρατιωτική στήριξη προς τη Σερβία με την εθελοντική συμμετοχή μάλιστα των ακροδεξιών ταγμάτων στο γιουγκοσλαβικό μέτωπο. Ο εθνικός κορμός παίρνει τους δρόμους σε ένα πρωτοφανές για τα τότε δεδομένα εθνικιστικό κρεσέντο. Πέραν, όμως, της επιθετικής εξωτερικής πολιτικής του ελληνικού κράτους εδώ και δεκαετίες (είτε με την επιβολή του οικονομικού εμπάργκο το 1994 είτε με το βέτο που άσκησε το 2008 για την ένταξη της γείτονος στο ΝΑΤΟ) η επιβολή του έρχεται να ολοκληρωθεί με την οικονομική του επικυριαρχία με δεκάδες ελληνικές επιχειρήσεις να κερδοφορούν στο γειτονικό έδαφος.

Και αν δεν είναι αυτά ικανά να καταρρίψουν τη σκόπιμη συντηρούμενη ρητορική που θέλει το αδύναμο ελληνικό κράτος να απειλείται από το Βορρά, τότε η ίδια η Συμφωνία των Πρεσπών δε θα έπρεπε να αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας. Από τη συνταγματική αναθεώρηση, την ιθαγένεια, την γλώσσα μέχρι και την αναθεώρηση των βιβλίων ιστορίας, το ελληνικό κράτος κατάφερε να αποσπάσει το βέλτιστο για να ενισχύσει τη θέση του στα Βαλκάνια.

Δεν είναι εθνικισμός;

Να μιλήσουμε τότε για το έθνος και το κράτος

Η έννοια του έθνους από την γέννησή της είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την δημιουργία των σύγχρονων εθνικών κρατών και αποτελεί τον βασικό τρόπο κοινωνικής και πολιτικής συγκρότησης και ομογενοποίησης στη βάση μιας φαντασιακής κοινότητας. Το έθνος – κράτος, όντας η κυρίαρχη πολιτική οργάνωση της κοινωνίας που αναπτύχθηκε κατά τη διαδικασία του “περάσματος” από το φεουδαρχικό σύστημα στον καπιταλισμό, παραμέρισε τις προηγούμενες μορφές κοινωνικής και οικονομικής δόμησης. Πρόκειται λοιπόν, για μια ιστορική κατασκευή των νεωτερικών χρόνων, η οποία δεν είναι αυθύπαρκτη, ούτε προϋπάρχει στο χώρο και στο χρόνο, αλλά σχετίζεται με την μετατροπή των πολιτισμικών χαρακτηριστικών (γλώσσα, θρησκεία, τρόπος ζωής κ.α) ή του κοινού εδάφους σε εθνικά χαρακτηριστικά με όρους πολιτικούς. Η εθνική ιδεολογία που παράγουν τα κράτη αναπαράγεται μέσα στην οικογένεια, στο σχολείο με την εθνική ιστοριογραφία και τις ποικίλες τελετουργίες και αναπαραστάσεις, στο στρατό, στο κυρίαρχο δημόσιο λόγο, τα media κλπ. Ο ενστερνισμός της δεν καθαγιάζεται από ένα άλλοθι αγάπης για την πατρίδα, καθώς κάθε έθνος – κράτος υπάρχει όχι μόνο για να ενώσει στο εσωτερικό αλλά και για να διαιρέσει και να διαφοροποιηθεί έναντι άλλων. Και ο τρόπος επιβολής του ενέχει τη διαρκή νομιμοποίησή του στα μάτια του πληθυσμού του, με όρους μαζικής προπαγάνδας, πειθούς και συναίνεσης από την μία, αλλά και κατασταλτικής πειθάρχησης μέσα από την εξασφάλιση του μονοπωλίου της βίας που διατηρεί για τον εαυτό του. Η κρατική εθνική ιδεολογία συγκροτεί και νομιμοποιεί τον εθνικισμό ως εργαλείο εξασφάλισης κοινωνική συνοχής και σταθερότητας για την επιβίωση και την ενδυνάμωση του κρατικού μηχανισμού και του κεφαλαίου, καθώς στηρίζεται στις σχέσεις αυστηρής κοινωνικής ιεραρχίας και εξουσίας, υπεροχής και επιθετικότητας έναντι άλλων εθνών.

Ο καπιταλισμός – όπως και το κράτος άλλωστε - όντας φύσει εξουσιαστική και ανταγωνιστική μορφή οργάνωσης, για να επιβιώσει πρέπει να ισχυροποιηθεί και να αναπτυχθεί πέρα από τα στενά όρια του σύγχρονου κράτους. Την ίδια στιγμή, τα κράτη εξακολουθούν να διατηρούν και σήμερα τον ρόλο τους όχι μόνο στην διαμόρφωση εθνικής συνείδησης αλλά και σε ο,τι αφορά στην συγκρότηση εθνικής στρατηγικής για την επέκταση, διατήρηση ή υπεράσπιση της κυριαρχίας τους εντός των γεωγραφικών περιοχών των συμφερόντων τους. Με την βοήθεια των υπερεθνικών ή διακρατικών μηχανισμών, οργανισμών, ενώσεων και συμμαχιών τα κράτη μεταφράζουν το εθνικό τους συμφέρον στη διεθνή πολιτική σκακιέρα, άλλοτε σαν εγγυητές της εύρυθμης λειτουργίας του καπιταλισμού εντός των τειχών τους και άλλοτε ως αρωγοί κινητικότητας του κεφαλαίου εκτός συνόρων. Εκεί όπου κρίνεται κατάλληλο έδαφος για νέες ευκαιρίες, για ανάπτυξη, επένδυση, τζόγο, δηλαδή για περεταίρω εκμετάλλευση.

Έτσι, δεν έχει τόση σημασία απλά πόσο μικρή γεωγραφικά είναι μια χώρα, πόσο ασθενικός είναι ο καπιταλισμός που έχει αναπτυχθεί σε αυτήν, αλλά το ποιά είναι η θέση της, οι πλουτοπαραγωγικές της πηγές, τι ρόλο μπορεί να αναλάβει στο πλαίσιο συμμαχιών αλλά και ποιες είναι οι βλέψεις του κράτους για εθνική ανάπτυξη και επέκταση του κεφαλαίου πέρα από τα γεωγραφικά του όρια. Τα παραπάνω αποτελούν διαπιστώσεις αρκούντως σχετιζόμενες και με το παράδειγμα της Ελλάδας και του ρόλου που έχει αναλάβει στα Βαλκάνια. Μιας δήθεν μικρής χώρας, με ασθενική οικονομία, που βάλλεται διαρκώς μέσα στην ιστορία, αφενός από τους εθνικιστές γείτονές της και αφετέρου από τους δυτικούς

ιμπεριαλιστές. Στην πραγματικότητα, το ελληνικό κράτος εκμεταλλεύεται την θέση του - αποτελώντας μάλιστα και το νοτιοανατολικό άκρο της Ευρώπης προς την Ανατολή- και διεκδικεί με κάθε πρόσφορο μέσο, επιτυχημένα ή μη, ανά τα χρόνια την βελτίωση της θέσης του στα βαλκάνια αλλά και στην λεκάνη της ΝΑ Μεσογείου. Όπως θα έκανε κάθε κράτος...

Δεν χωράμε στην εθνική ενότητα

Δεν υπάρχει κανένα «κακόμοιρο ελληνικό κράτος». Γιατί κάθε εθνικό κράτος δημιουργήθηκε για να ενώσει, με όρους κοινωνικού συμβολαίου, τους καταπιεσμένους με τους καταπιεστές τους. Γιατί διαμορφώνει μέσα σε συνθήκες ειρήνης πολεμικές μηχανές, στον πυρήνα των οποίων υπάρχουν χέρια και σώματα έτοιμα να σκοτώσουν μαζικά ή να σκοτωθούν για μια εθνική ιδέα, ξέροντας ακόμα κι ότι αυτή αφορά τα συμφέροντα των κυρίαρχων.

Γι' αυτό λοιπόν δεν χωράμε στο παραμυθάκι. Η εθνική συστρατευση και ενότητα, προκειμένου να βιωθεί το αίσθημα ότι «ανήκουμε κάπου», τίθεται πάντα με όρους εθνικής ομοψυχίας και περηφάνιας, με αναπαραγωγή διαχωρισμών, υπεροχής ή μίσους, με μύθους και φαντασιακά, με προγονολατρία και άφθονο κομπλεξισμό, με αποδοχή του κανόνα, του «έτσι μας τα μάθαν».

Ενάντια στο κράτος και στον εθνικισμό. Ενάντια στο εθνικό αφήγημα και τον παροξυσμό των μεγάλων εθνικών ζητημάτων, δεν ξεσηκωνόμαστε για τα μεγάλα “εθνικά συμφέροντα”... του κράτους και των αφεντικών. Καταπιεσμένες και εκμεταλλευόμενοι, να σταθούμε απέναντι στο κράτος και σε κάθε σχέση εξουσίας, εκμετάλλευσης και καταπίεσης βάσει φυλής, φύλου ή τάξης. Να επιτεθούμε στον κόσμο των αφεντικών, των τάχα «μικρών» και «μεγάλων», αντιπαλεύοντας τους ταξικούς μας εχθρούς από τα κάτω, ο ένας δίπλα στην άλλη, με αγώνες οριζόντιους, ακηδεμόνευτους και αυτοοργανωμένους. Να φτιάξουμε τους όρους της κοινωνικής συνύπαρξης διαμορφώνοντας κοινότητες αλληλεγγύης

**Ενάντια στο κράτος, τον καπιταλισμό και τους πολέμους τους
Κανένα έθνος δε μας ενώνει**

**ΕΧΟΥΜΕ ΤΑΞΙΚΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ
με τα αφεντικά, τους φασίστες και τις συμμαχίες τους**

**ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ – ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ**

Αντίστροφη Μέτρηση

συνέλευση στα περίξ της Πατησίων

antistrofi_metrisi@espiv.net | antistrofi-metrisi.espivblogs.net